

Vzorové řešení zadání H

1) U každého z následujících výroků rozhodněte, zda je pravdivý nebo nepravdivý. Je-li nepravdivý, uveďte protipříklad.

a) Platí-li pro každé reálné číslo x $\cos x \leq -1$, potom $\sin 0 = 2$. pravdivý ~~nepravdivý~~ protipříklad:

b) Je-li funkce f periodická, potom je sudá. pravdivý ~~nepravdivý~~ protipříklad: $f(x) = \sin x$

c) Je-li $f''(x_0) = 0$, má funkce f v bodě x_0 inflexní bod. pravdivý ~~nepravdivý~~ protipříklad: $f(x) = x^4, x_0 = 0$

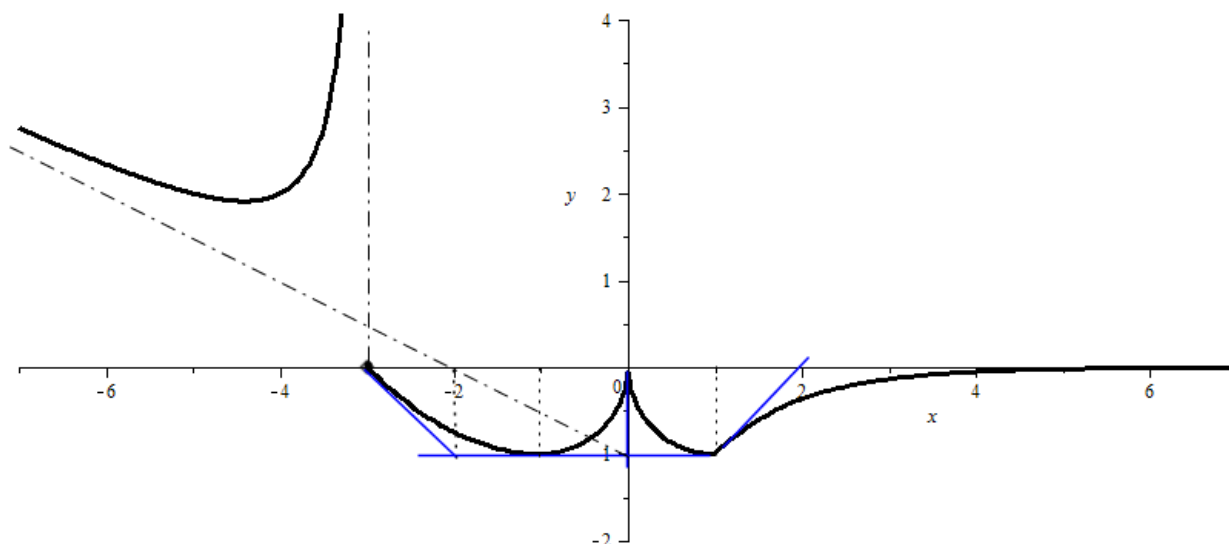
2) Načrtněte graf funkce f , pro kterou platí:

$D_f = \mathbb{R}$, přímka $y = -\frac{1}{2}x - 1$ je asymptota pro $x \rightarrow -\infty$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$,

$f(-3) = f(0) = 0$, $f(-1) = f(1) = -1$, pro $x = -3$ má nespojitost 2. druhu přičemž je spojitá zprava,

$\lim_{x \rightarrow -3^+} f'(x) = -1$, $\lim_{x \rightarrow 0^-} f'(x) = \infty$, $\lim_{x \rightarrow 0^+} f'(x) = -\infty$, $\lim_{x \rightarrow 1^-} f'(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow 1^+} f'(x) = 1$,

$f''(x) > 0$ pro $x \in (-\infty, -3)$, $x \in (-3, 0)$, $x \in (0, 1)$ a $f''(x) < 0$ pro $x \in (1, \infty)$.

3) Najděte rovnici tečny a normály ke grafu funkce $f(x) = \arctg \frac{2x}{1-2x}$ v bodě, ve kterém je tečna rovnoběžná s přímkou

$$4x - 2y + 5 = 0.$$

$4x - 2y + 5 = 0 \Leftrightarrow y = 2x + \frac{5}{2}$ - hledáme body na grafu zadané funkce, ve kterých je $f'(x) = 2$:

$$f'(x) = \left(\arctg \frac{2x}{1-2x} \right)' = \frac{1}{1 + \frac{4x^2}{(1-2x)^2}} \cdot \frac{2[(1-2x) - x \cdot (-2)]}{(1-2x)^2} = \frac{2}{(1-2x)^2 + 4x^2}$$

$$\frac{2}{(1-2x)^2 + 4x^2} = 2 \quad 1 = (1-2x)^2 + 4x^2 = 1 - 4x + 8x^2 \Leftrightarrow -4x(1-2x) = 0$$

$$x_1 = 0, \quad x_2 = \frac{1}{2} \quad f(0) = \arctg 0 = 0, \quad \frac{1}{2} \notin D_f$$

$$t: y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0) \quad t: y = 2x \quad n: y - f(x_0) = -\frac{1}{f'(x_0)}(x - x_0) \quad n: y = -\frac{x}{2}$$

$$\text{Výsledek: } \underline{\underline{t: y = 2x}}, \quad \underline{\underline{n: y = -\frac{x}{2}}}$$

4 Vypočítejte $I = \int_0^1 \frac{x}{5} \cdot \ln(x+1)^5 dx$

$$\begin{aligned} \int_0^1 \frac{x}{5} \cdot \ln(x+1)^5 dx &= \int_0^1 x \cdot \ln(x+1) dx = \left| \begin{array}{l} u = \ln(x+1) \quad u' = \frac{1}{x+1} \\ v' = x \quad v = \frac{x^2}{2} \end{array} \right| = \left[\frac{x^2}{2} \ln(x+1) \right]_0^1 - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{x^2}{x+1} dx = \\ &= \left(\frac{1}{2} \ln 2 - 0 \right) - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{x^2 - 1 + 1}{x+1} dx = \frac{1}{2} \ln 2 - \frac{1}{2} \int_0^1 \left(x - 1 + \frac{1}{x+1} \right) dx = \\ &= \frac{1}{2} \ln 2 - \frac{1}{2} \left[\frac{x^2}{2} - x + \ln(x+1) \right]_0^1 = \frac{1}{2} \ln 2 - \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - 1 + \ln 2 - 0 \right) = \frac{1}{2} \left(\ln 2 + \frac{1}{2} - \ln 2 \right) = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

Výsledek: $I = \frac{1}{4}$

5 Najděte $x \in \mathbb{R}$ vyhovující rovnici $\sum_{n=1}^{\infty} (x-1)^n = \frac{4}{3} x(x-1)$

$$\sum_{n=1}^{\infty} (x-1)^n = \frac{x-1}{1-(x-1)} = \frac{x-1}{2-x}, \quad |x-1| < 1 \Leftrightarrow x \in (0, 2)$$

$$\frac{x-1}{2-x} = \frac{4}{3} x(x-1) \quad 1) \ x-1=0 \Rightarrow x_1=1$$

$$2) \ 3 = 4x(2-x) \Leftrightarrow 4x^2 - 8x + 3 = 0 \quad x_{2,3} = \left\langle \begin{array}{l} \frac{3}{2} \in (0, 2) \\ \frac{1}{2} \in (0, 2) \end{array} \right\rangle$$

Výsledek: $x=1 \vee x=\frac{1}{2} \vee x=\frac{3}{2}$

6 $f(x, y, z) = xz + \ln \frac{y}{z^2}$. Najděte bod A , ve kterém platí $\text{grad } f(A) = (2, 2, 2)$.

$$f'_x = z, \quad f'_y = \frac{z^2}{y} \cdot \frac{1}{z^2} = \frac{1}{y}, \quad f'_z = x + \frac{z^2}{y} \cdot \frac{-2 \cdot y}{z^3} = x - \frac{2}{z}$$

$$\text{grad } f(x, y, z) = \left(z, \frac{1}{y}, x - \frac{2}{z} \right) = (2, 2, 2) \Rightarrow z=2, y=\frac{1}{2}, x=3$$

Výsledek: $A = [3, \frac{1}{2}, 2]$